COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.12.2025
COM(2025) 860 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Primul raport anual privind interoperabilitatea în Uniune

{SWD(2025) 975 final}

CUPRINS

CONTEXT ȘI ISTORIC 2

STRUCTURĂ 2

STADIUL PUNERII ÎN APLICARE 3

Guvernanță 3

Factori favorizanți 4

Măsuri de sprijin 7

Evaluările interoperabilității 10

COOPERAREA DINTRE COMISIE ȘI ALTE PĂRȚI INTERESATE 12

CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE 12

CONTEXT ȘI ISTORIC

REGULAMENTUL PRIVIND EUROPA INTEROPERABILĂ PUNE BAZELE UNEI EUROPE DIGITALE PE DEPLIN CONECTATE

Pe măsură ce UE înregistrează progrese în transformarea sa digitală, Regulamentul privind Europa interoperabilă[1], care a intrat în vigoare din 11 aprilie 2024, oferă un cadru esențial pentru stimularea interoperabilității și a inovării în sectorul public. Regulamentul impulsionează obiectivul deceniului digital[2] ca 100 % din serviciile publice esențiale să fie furnizate online până în 2030. El răspunde nevoii tot mai mari de servicii transfrontaliere neîntrerupte: având în vedere că 150 de milioane de cetățeni ai UE locuiesc în regiunile de frontieră și 2 milioane fac zilnic naveta între statele membre, administrațiile publice interconectate sunt esențiale. Existența unor administrații digitale mai puternice nu numai că va asigura servicii neîntrerupte, ci, de asemenea, va economisi sume preconizate de până la 5 miliarde EUR anual, datorită eficienței sporite[3].

Acest prim raport anual, prezentat de Comisie Parlamentului European și Consiliului în temeiul articolului 20 alineatul (4) din Regulamentul privind Europa interoperabilă, analizează progresele generale înregistrate în punerea în aplicare a regulamentului și evidențiază realizările, provocările și direcțiile viitoare. Raportul urmează o abordare structurată, începând cu contextul mai amplu al regulamentului, înainte de a trece la o analiză detaliată a punerii sale în aplicare și a impactului său. Deși prezentul raport se axează pe progresele inițiale și pe lansarea de noi inițiative, rapoartele viitoare vor folosi rezultatele unui mecanism de monitorizare de sine stătător, care va beneficia de un set de date tot mai mare pentru a analiza tendințele, obstacolele și factorii determinanți. Raportul va oferi o imagine de ansamblu cuprinzătoare a stadiului interoperabilității în UE.

STRUCTURĂ

Dispozițiile Regulamentului privind Europa interoperabilă au stabilit un cadru solid pentru cooperarea în sectorul public, asigurând buna funcționare a serviciilor dincolo de frontierele teritoriale, sectoriale și organizaționale. Principalele articole ale regulamentului au fost

[1] Regulamentul (UE) 2024/903 - RO - EUR-Lex.

[2] Europe's digital decade: 2030 targets (Deceniul digital al Europei: obiective pentru anul 2030) | Comisia Europeană.

[3] EUR-Lex - 52022SC0721 - EN - EUR-Lex.

grupate în patru categorii principale: guvernanța, factorii favorizanți ai interoperabilității, măsurile de sprijin pentru punerea în aplicare și evaluările interoperabilității. Ultima categorie include elaborarea de politici adaptate mediului digital.

Figura 1 – Regulamentul privind Europa interoperabilă – Subsecțiuni

Acest prim raport se axează pe punerea în aplicare a regulamentului de la intrarea sa în vigoare până în iulie 2025 și include unele elemente din activitățile de monitorizare prevăzute la articolul 20. Din cauza faptului că punerea în aplicare a regulamentului este în curs, nu au fost încă disponibile date cuprinzătoare pentru a obține informații din mecanismul de monitorizare Europa interoperabilă. Informații suplimentare cu privire la acest aspect sunt detaliate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport[4].

STADIUL PUNERII ÎN APLICARE

Guvernanță

Temei juridic

Cadrul de guvernanță prevăzut de regulament a fost instituit pe deplin în ultimul an, astfel cum se detaliază mai jos.

Acțiuni de punere în aplicare

În ultimul an, s-au înregistrat progrese substanțiale în ceea ce privește instituirea unei structuri de guvernanță solide.

- Astfel cum se prevede la articolul 15, Comitetul pentru **Europa interoperabilă și grupul său de lucru permanent** au început să funcționeze oficial în cel de al patrulea trimestru al anului 2024, oferind cadrul instituțional necesar pentru coordonarea punerii în aplicare a regulamentului în întreaga UE. În plus, **programul de lucru al comitetului** a fost adoptat de comitet în mai 2025 și va fi actualizat periodic pentru a orienta elaborarea viitoarelor ordini de zi ale reuniunilor comitetului.
- Astfel cum se prevede la articolul 16, **comunitatea Europa interoperabilă** a fost lansată oficial prin intermediul portalului Europa interoperabilă în mai 2025.

[4] SWD(2025)975.

Comunitatea oferă un spațiu de colaborare pentru ca statele membre, instituțiile și părțile interesate să facă schimb de experiență, să facă schimb de bune practici și să creeze în comun soluții.

- Astfel cum se prevede la articolele 17 și 18, 26 dintre cele 27 de state membre și-au desemnat **autoritățile naționale competente** până la termenul de 12 ianuarie 2025, obligatoriu din punct de vedere juridic, astfel cum se prevede la articolul 17, iar entitățile Uniunii și-au desemnat **coordonatorii în materie de interoperabilitate** în temeiul articolului 18. Acest lucru a permis o abordare coerentă a punerii în aplicare și a coordonării în întreaga UE.
- Pentru a elabora **prima Agendă pentru Europa interoperabilă** prevăzută la articolul 19, în primul trimestru al anului 2025 a fost înființat un grup operativ, care include membri permanenți ai grupului de lucru. Grupul operativ a pregătit o consultare publică, care a fost lansată pe portalul Europa interoperabilă în iunie 2025, cu scopul de a se asigura că prioritățile viitoare reflectă contribuțiile și așteptările unei game largi de părți interesate[5].

Considerații pentru viitor

Privind în perspectivă, atenția se va îndrepta către **adoptarea oficială de către comitet a Agendei pentru Europa interoperabilă**. Această agendă va oferi un cadru cuprinzător pentru orientarea eforturilor în materie de interoperabilitate în întreaga UE, aliniind inițiativele în curs la obiectivele pe termen lung și la nevoile în continuă evoluție ale statelor membre și ale instituțiilor UE. **Cadrul de monitorizare** va fi îmbunătățit în continuare. În cele din urmă, **prima adunare anuală a comunității**, care va avea loc în octombrie 2025, va reprezenta o ocazie importantă de a promova în continuare colaborarea, schimbul de bune practici și implicarea părților interesate.

Factori favorizanți

Temei juridic

Regulamentul privind Europa interoperabilă stabilește un cadru cuprinzător pentru abordarea cerințelor juridice, organizaționale, semantice și tehnice pentru a asigura soluții scalabile și adaptabile pentru sectorul public. Pentru a asigura **partajarea și reutilizarea** eficace a soluțiilor, articolul 4 obligă instituțiile UE și organismele din sectorul public să facă schimb de soluții de interoperabilitate pentru serviciile digitale transeuropene. Comitetul recomandă **soluții de interoperabilitate** eligibile pentru eticheta „soluție pentru Europa interoperabilă”. Regulamentul consolidează **Cadrul european de interoperabilitate (EIF)** ca punct de referință comun și introduce **portalul Europa interoperabilă** ca punct unic de acces pentru soluții, specificații tehnice și bune practici.

Acțiuni de punere în aplicare

- Rezultatele din 2025 ale mecanismului de monitorizare pentru Europa interoperabilă au demonstrat că **fiecare stat membru a adoptat** în mod oficial **versiunea actuală a**

[5] Consultarea agendei pe portal: Exprimați-vă părerea | Portalul Europa interoperabilă.

Cadrului european de interoperabilitate[6]. Pentru a pune în aplicare dispozițiile articolului 6 din regulament, în mai 2025 a fost instituit un grup informal de experți privind **Cadrul european de interoperabilitate de generație următoare**, cu scopul de a oferi orientări tehnice și strategice pentru revizuirea cadrului.

- Astfel cum se prevede la articolul 7, **definirea procesului și a criteriilor de etichetare a soluțiilor pentru Europa interoperabilă** a fost aprobată de comitet în mai 2025. Acest lucru va garanta că soluțiile care îndeplinesc standardele de calitate și interoperabilitate definite pot fi recunoscute și promovate în cadrul portalului și în întreaga comunitate. A fost înființat un **grup operativ special** compus din membri ai grupului de lucru permanent pentru a selecta primele soluții pentru Europa interoperabilă. În plus, în perioada iunie-august 2025, pe portal a fost deschisă o **consultare publică** pentru a colecta propuneri de soluții de interoperabilitate care să fie luate în considerare pentru etichetare.
- În conformitate cu articolul 8, **portalul Europa interoperabilă** a fost lansat în al patrulea trimestru al anului 2024. Acesta servește drept platformă centrală pentru informații, resurse și instrumente menite să faciliteze inițiativele transfrontaliere în materie de interoperabilitate. Aproximativ 10 000 de utilizatori sunt înregistrați pe portal și aproape 100 000 de pagini sunt vizualizate lunar. Printre altele, portalul găzduiește soluții de interoperabilitate și rapoarte de evaluare, un spațiu pentru deciziile și documentele comitetului; oferă un spațiu de colaborare pentru spațiile de testare în materie de reglementare; și publică lunar noi oportunități de finanțare digitală. În iulie 2025, pe portal erau înregistrate **670** de soluții active[7]. Majoritatea (58,5 %) proveneau de la nivelul UE. Responsabilitatea revine în principal entităților din UE (57,7 %), urmate de organisme din sectorul public (34,5 %). Comisia Europeană – în special DG DIGIT – este principalul responsabil instituțional.

Bune practici

PUNEREA ÎN APLICARE A CADRULUI EUROPEAN DE INTEROPERABILITATE DE CĂTRE ESTONIA

În 2023, Estonia a lansat un nou cadru național de interoperabilitate[8] pentru a-l înlocui pe cel anterior, care datează de un deceniu. Deși nu are caracter obligatoriu, el oferă orientări practice privind principiile de interoperabilitate pentru întreaga administrație publică. Aceste principii asigură comunicare și schimb de date neîntrerupte între sistemele TIC. Cadrul este aliniat la Cadrul european de interoperabilitate și este un „cadru viu", actualizat periodic pentru a rămâne adaptabil și ușor de utilizat, fiind revizuit cel puțin o dată la doi ani.

---

[6] EUR-Lex - 52017DC0134 - RO - EUR-Lex.

[7] Date din rezultatele mecanismului de monitorizare pentru Europa interoperabilă din 2025. Mai multe informații sunt disponibile în SWD(2025)975.

[8] Interoperability of the State Information System 2011 (Interoperabilitatea Sistemului informatic de stat 2011) | Ministerul Afacerilor Economice și Comunicării.

În completarea sa, Estonia a promovat mai multe inițiative privind interoperabilitatea și reziliența digitală, în special prima „ambasadă a datelor" din lume de la Luxemburg[9]. Această copie de rezervă securizată pentru datele guvernamentale asigură continuitatea operațiunilor și exemplifică cele mai bune practici în gestionarea și interoperabilitatea datelor la nivel transfrontalier. Această inițiativă face parte din strategia mai amplă a Estoniei de a-și spori reziliența digitală și de a menține operațiuni guvernamentale neîntrerupte bazate pe o interoperabilitate solidă care să sprijine schimbul securizat și neîntrerupt de date între sisteme. Prin stocarea datelor publice critice într-un loc sigur din afara Estoniei, ambasada datelor reprezintă cea mai bună practică din clasa ei pentru gestionarea continuității activității și a recuperării în caz de dezastre. Acestea sunt esențiale pentru interoperabilitatea sistemelor.

CATALOGUL UE DE SOLUȚII CU SURSĂ DESCHISĂ

Catalogul UE de soluții cu sursă deschisă[10] demonstrează modul în care activele digitale partajate pot stimula eficiența, cooperarea transfrontalieră și suveranitatea tehnologică a Europei. Administrațiile publice adoptă din ce în ce mai mult surse deschise, iar articolul 4 din regulament încurajează partajarea soluțiilor de interoperabilitate – inclusiv coduri, documentație și trimiteri la standarde deschise – pentru a sprijini serviciile publice digitale transeuropene.

Catalogul, elaborat în cadrul proiectelor-pilot FOSSEPS (Free and Open Source Software Solutions for European Public Services – Soluții software gratuite și cu sursă deschisă pentru serviciile publice europene) de către Comisia Europeană, compilează soluții din mai multe state membre, permițând reutilizarea, colaborarea și o mai bună interoperabilitate. El servește drept piață pentru soluții cu sursă deschisă, încurajând colaborarea, creativitatea și eficiența și consolidând în același timp interoperabilitatea. Lansat inițial ca produs viabil minim în 2024, cu contribuții din partea Italiei, Germaniei și a platformei code.europa.eu[11] a Comisiei, catalogul include în prezent Finlanda, Franța, Țările de Jos și Suedia. Inițiative precum Catalogul UE al soluțiilor cu sursă deschisă și publiccode.yml contribuie la crearea unui sector public digital al UE mai inovator, interoperabil și eficient.

Considerații pentru viitor

În perioada următoare, la nivel operațional, se va acorda atenție **primului lot de soluții pentru Europa interoperabilă** care urmează să fie prezentate comitetului spre aprobare. Soluțiile care primesc aprobarea comitetului vor primi eticheta „soluție pentru Europa interoperabilă" și vor fi puse la dispoziție pe portalul Europa interoperabilă. În plus, pe baza activității Grupului informal de experți pentru Cadrul european de interoperabilitate, **planul**

[9] Ambasada de date din Luxemburg.

[10] Catalogul UE al soluțiilor cu sursă deschisă | Portalul Europa interoperabilă.

[11] code.europa.eu | GitLab.

pentru Cadrul european de interoperabilitate de generație următoare va fi prezentat comitetului în decembrie 2025 pentru a demara revizuirea oficială a cadrului. În plus, va fi înființat un nou grup operativ, care va include membri ai grupului de lucru permanent, pentru a elabora **orientările privind partajarea și reutilizarea** soluțiilor de interoperabilitate. Portalul Europa interoperabilă va fi tradus în toate limbile oficiale ale UE prin traducere automată pentru a asigura o accesibilitate largă.

Măsuri de sprijin

Temei juridic

Regulamentul privind Europa interoperabilă stabilește măsuri de consolidare a interoperabilității între statele membre și entități prin sprijin adaptat, inovare, competențe și colaborare. Articolul 10 introduce **măsuri de inovare** pentru a dezvolta soluții de interoperabilitate noi sau îmbunătățite, adesea în colaborare cu actori GovTech, cum ar fi IMM-urile, instituțiile de cercetare și întreprinderile nou-înființate. Articolele 11 și 12 **instituie spații de testare în materie de reglementare a interoperabilității** pentru testarea și validarea soluțiilor într-un mediu controlat. Sprijinul suplimentar include materiale de formare suplimentare privind Cadrul european de interoperabilitate și soluțiile pentru Europa interoperabilă, inclusiv cu sursă deschisă, precum și un mecanism voluntar de **evaluare colegială** pentru a îmbunătăți cooperarea dintre organismele din sectorul public.

Acțiuni de punere în aplicare

Au fost puse în aplicare mai multe măsuri de sprijin pentru a sprijini inovarea în materie de interoperabilitate.

- În ceea ce privește articolele 11 și 12, **Comitetul pentru spațiile de testare în materie de reglementare a interoperabilității** supraveghează funcționarea spațiilor de testare, facilitează schimbul de experiență și oferă orientări cu privire la cele mai bune practici. **Regulamentul de punere în aplicare pentru spațiile de testare în materie de reglementare a interoperabilității**[12] a fost adoptat în iulie 2025, oferind un temei juridic structurat pentru testarea și experimentarea soluțiilor digitale inovatoare într-un mediu controlat. Acest cadru permite statelor membre și părților interesate să testeze noi abordări, asigurând în același timp respectarea principiilor și a obiectivelor regulamentului.
- Prin intermediul programului „Europa digitală” și în conformitate cu articolul 10, Comisia finanțează **inițiative-cheie** pentru a stimula cooperarea digitală transfrontalieră, măsurile de inovare și GovTech (de exemplu, **Incubatorul GovTech** și o **acțiune de coordonare și sprijin privind administrațiile publice inovatoare și conectate)**. Aceasta din urmă pregătește terenul pentru un viitor proiect multinațional de coinvestiții în dezvoltarea IA și a principalelor soluții de interoperabilitate pentru serviciile publice.
- Competențele în materie de interoperabilitate ale sectorului public au fost consolidate prin **dezvoltarea Academiei Europa interoperabilă**, astfel cum se prevede la articolul 13. Comisia a promovat dezvoltarea unui program de certificare privind aspectele legate

[12] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1420 - RO - EUR-Lex.

de interoperabilitate. În perioada septembrie 2024-iunie 2025, au fost publicate 9 cursuri noi, au fost înregistrate 12 426 de înscrieri și au fost eliberate **2 716 certificate**. Rata certificatelor eliberate este de **34 %**[13]. Un eveniment virtual, Școala sezonieră, organizat în perioada 13-15 mai, a atras peste 500 de participanți, cu scopul de a promova interoperabilitatea europeană și de a consolida în continuare schimbul de cunoștințe în domeniu. Evenimentul urmează să devină anual.

Bune practici

SCHIMBUL DE DATE PRIVIND STUDENȚII

EMREX[14] este o infrastructură transfrontalieră care permite schimbul electronic securizat de date privind studenții, cum ar fi foile matricole și diplomele, între studenți, instituții de învățământ superior și părți terțe autorizate. EMREX sprijină recunoașterea realizărilor academice în formate care pot fi citite automat și în format PDF, promovând interoperabilitatea și reutilizarea în conformitate cu regulamentul și cu Cadrul european de interoperabilitate[15], facilitând astfel mobilitatea studenților.

Finanțată inițial prin Erasmus+ (2015-2017), EMREX este în prezent o inițiativă autonomă, cu sursă deschisă, condusă de grupul de utilizatori EMREX (EUG), o rețea independentă, internațională, multipartită, care implică organisme guvernamentale, mediul universitar și actori GovTech. În prezent, inițiativa este activă în mai multe țări, printre care Finlanda, Țările de Jos, Norvegia, Suedia și Chile și are un grad de adoptare tot mai mare în Germania.

Arhitectura sa tehnică include componente cu sursă deschisă disponibile pe GitHub în baza unei licențe EUPL-1.2 cu sursă deschisă[16]. La fel ca Pluginul privind mobilitatea studenților, care facilitează transferul înregistrărilor legate de învățământ, de exemplu, între o universitate și un portal de aplicații, punctul de acces la date EMREX oferă un acces fiabil și standardizat la datele studenților. Schimbul de date se realizează utilizând obiectul modelului de învățare EMREX, un format comun care asigură structurarea înregistrărilor academice într-un mod interoperabil și care poate fi citit automat. Gateway-ul cu DC4EU[17] este o legătură tehnică unică care integrează EMREX cu proiectul Acreditări digitale pentru UE (DC4EU), consolidând astfel rolul său în ecosistemul european mai larg al educației digitale. El sprijină schimbul de date fiabil și sigur, aliniat la principiile UE, cum ar fi eIDAS și principiul „doar o singură dată”. EMREX continuă să se extindă, preconizându-se o posibilă aliniere la cadrul UE pentru identitatea digitală și la portalul digital unic. Acest lucru va poziționa EMREX drept

[13] Date din rezultatele mecanismului de monitorizare pentru Europa interoperabilă din 2025. Mai multe informații sunt disponibile în SWD(2025)975.

[14] EMREX | Sprijin pentru mobilitatea studenților.

[15] Emrex, o soluție cu sursă deschisă care sprijină mobilitatea studenților | Portalul Europa interoperabilă.

[16] EMREX | GitHub.

[17] Acreditări digitale pentru Europa | DC4EU.

factor-cheie al schimbului de date de încredere, centrat pe utilizator, în învățământul superior și în afara acestuia.

EDUCAȚIA PRIVIND INTEROPERABILITATEA ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ DIN POLONIA

Polonia a înregistrat progrese în ceea ce privește administrația publică digitală și interoperabilitatea prin intermediul a două inițiative-cheie: a reutilizat „Interoperabilitatea: curs introductiv" al Academiei Europa interoperabilă și a lansat Studiul privind arhitectura instituțiilor guvernamentale (GEA). Cursul „Interoperabilitatea: curs introductiv"[18], integrat în platforma națională de e-învățare din Polonia[19] sub licență EUPL[20] și tradus în colaborare cu Comisia Europeană, consolidează capacitatea sectorului public în ceea ce privește principiile de interoperabilitate aliniate la UE. Materialele de formare au fost apreciate pe scară largă pentru claritatea și ușurința utilizării lor, ceea ce a determinat Polonia să colaboreze în mod proactiv cu Comisia Europeană pentru a localiza cursuri suplimentare, cum ar fi cele privind evaluările interoperabilității și eGovERA©[21].

Studiul privind arhitectura instituțiilor guvernamentale[22], lansat la sfârșitul anului 2023, combină webinare introductive, ateliere la fața locului și sprijin avansat pentru maturitate pentru a stimula capacitatea organizațiilor din sectorul public în ceea ce privește interoperabilitatea și arhitectura instituțională. Acesta se bazează pe un Registru al arhitecturii instituțiilor guvernamentale pentru a stimula aplicarea practică. Implicând peste 400 de funcționari publici din 26 de organizații, aceste inițiative demonstrează modul în care formarea strategică și consolidarea capacităților consolidează guvernanța, stimulează transformarea digitală și aduc beneficii concrete administrațiilor, întreprinderilor și cetățenilor deopotrivă.

Considerații pentru viitor

Procesele și condițiile de punere în aplicare a proiectelor de sprijinire a politicilor, astfel cum au fost introduse prin articolul 9, vor fi elaborate și prezentate grupului de lucru permanent în 2026. Acest lucru poate duce la **crearea primului spațiu de testare a interoperabilității**, ceea ce ar marca un pas semnificativ în direcția încurajării inovării în sectorul public. De asemenea, ar sprijini testarea controlată a soluțiilor transfrontaliere. Spațiile de testare vor permite statelor membre și părților interesate să experimenteze noi abordări digitale, asigurând în același timp respectarea principiilor Agendei pentru Europa interoperabilă. În timp, lecțiile învățate din operațiunile spațiului de testare vor contribui, de

[18] Interoperabilitatea: curs introductiv | Academia UE.

[19] Kurs wprowadzający do interoperacyjności | Portal Interoperacyjności i Architektury.

[20] Introduction to the EUPL licence (Introducere în licența EUPL) | Portalul Europa interoperabilă.

[21] Introduction to eGovERA© (Introducere în eGovERA©) | Academia UE.

[22] Studium AIP | Portal Interoperacyjności i Architektury.

asemenea, la perfecționarea politicilor privind interoperabilitatea și la dezvoltarea de noi soluții. Academia va publica 12 **noi cursuri de formare** înainte de sfârșitul anului 2025, iar trei dintre acestea vor fi disponibile în toate cele 24 de limbi oficiale ale UE. În final, metodologia pentru mecanismul voluntar de **evaluare colegială** va fi prezentat comitetului spre aprobare. După validare, elementele de sprijin vor fi dezvoltate pe portal și vor fi promovate prin intermediul comunității Europei interoperabile.

Evaluările interoperabilității

Temei juridic

Regulamentul prevede **evaluări ale interoperabilității** pentru entitățile UE și organismele din sectorul public pentru a se asigura că aspectele legate de interoperabilitatea transfrontalieră a serviciilor publice digitale transeuropene sunt luate în considerare înainte de punerea în aplicare (articolul 3). Evaluările sunt concepute pentru a evalua impactul cerințelor obligatorii asupra serviciilor publice digitale, pentru a identifica părțile interesate și pentru a stabili aplicabilitatea și contribuția valorică a soluțiilor de interoperabilitate existente înainte de a lua decizii cu privire la cerințe obligatorii noi sau modificate substanțial. Pentru a facilita procesul, Comisia Europeană pune la dispoziție instrumente tehnice, inclusiv un instrument online pentru completarea rapoartelor de evaluare și publicarea acestora pe portal. Pentru statele membre, aceste instrumente facilitează identificarea timpurie a dimensiunilor digitale ale propunerilor și implicarea încă de la început a experților și a părților interesate adecvate. Ele le permit, de asemenea, să evalueze dacă modificările sau compromisurile din timpul negocierilor interinstituționale au implicații digitale semnificative. În plus, ele oferă un canal structurat pentru feedback și schimb, care consolidează capacitatea Comisiei de a anticipa provocările legate de punerea în aplicare și de a-și perfecționa practicile de elaborare a politicilor.

Acțiuni de punere în aplicare

- Pentru statele membre, adoptarea **orientărilor pentru evaluarea interoperabilității**[23] contribuie la asigurarea unei abordări structurate și coerente a evaluării interoperabilității în diferite domenii. Aceste orientări oferă un cadru clar pentru evaluarea efectelor cerințelor obligatorii asupra interoperabilității transfrontaliere, asupra părților interesate și asupra soluțiilor de sprijin pentru Europa interoperabilă. În cel de al doilea trimestru al anului 2025, orientările au fost traduse în toate limbile UE și au sprijinit cele două rapoarte privind evaluarea interoperabilității prezentate de statele membre (Cipru și Germania) de la intrarea în vigoare a evaluărilor obligatorii ale interoperabilității la 12 ianuarie 2025.
- În cadrul Comisiei, articolul 3 din Regulamentul privind Europa interoperabilă a fost pus în aplicare prin intermediul **cadrului de elaborare a politicilor adaptate mediului digital (DRPM)**[24], care a intrat în vigoare în ianuarie 2025. Utilizând această abordare structurată, Comisia a finalizat deja **32 de evaluări ale interoperabilității**[25] în mod

[23] Assessment Guidelines (Orientări pentru evaluare) | Portalul Europa interoperabilă.

[24] Digital-ready policymaking (Politici adaptate mediului digital) | Portalul Europa interoperabilă.

[25] Assessment report's repository (Registrul de rapoarte de evaluare) | Portalul Europa interoperabilă.

eficient și axându-se în mod clar pe calitate[26]. Abordarea are la bază trei elemente principale.

- **Verificarea digitală** este efectuată în etapa de planificare a politicilor și constă în patru întrebări scurte care ajută echipele de politică să stabilească dacă o inițiativă are implicații digitale.
- **Orientările privind elaborarea de politici adaptate mediului digital** sprijină integrarea sistematică a considerentelor digitale pe tot parcursul procesului de elaborare a politicilor.
- The **fișa financiară legislativă și digitală (LFDS)** sau, după caz, **fișa digitală (DS).** Ambele fișe servesc drept evaluare a interoperabilității de către Comisie atunci când este necesar. Fișa financiară legislativă și digitală adaugă un capitol dedicat domeniului digital la fosta fișă financiară legislativă. Fișa digitală este o versiune simplificată a actelor de punere în aplicare și a actelor delegate.

Bune practici

EVALUĂRI ALE INTEROPERABILITĂȚII PRIN INTERMEDIUL CADRULUI DE ELABORARE A POLITICILOR ADAPTAT MEDIULUI DIGITAL

Evaluarea a evidențiat sistemele de la nivelul UE, cum ar fi eIDAS[27] pentru identificarea electronică și cadrul de securitate cibernetică al UE[28], ca factori-cheie ai furnizării de servicii sigure și interoperabile, fără a fi identificate obstacole transfrontaliere rămase.

Utilizând cadrul de elaborare a politicilor adaptat mediului digital, Comisia a finalizat 32 de evaluări ale interoperabilității propunerilor de politică în 2025, exemple precum BRIDGEforEU[29] și normele privind sistemul digital pentru transferurile digitale de deșeuri[30] fiind disponibile pe portalul Europa interoperabilă.

SERVICII PUBLICE DIGITALE TRANSFRONTALIERE: DECLARAȚIA PRIVIND COOPERAREA SUEDEZO-FINLANDEZĂ

Declarația privind cooperarea suedezo-finlandeză[31], semnată la 16 septembrie 2024, reprezintă o etapă esențială în colaborarea digitală transfrontalieră. Aceasta se axează pe serviciile publice digitale interoperabile, inclusiv pe schimbul de date privind populația

[26] Date provenite din rezultatele Mecanismului de monitorizare pentru Europa interoperabilă din 2025. Mai multe informații sunt disponibile în SWD(2025)975.

[27] Servicii de identificare electronică, autentificare și de încredere – aflați mai multe la eIDAS Regulation (Regulamentul eIDAS) | Comisia Europeană.

[28] EU Cybersecurity Framework (Cadrul UE al securității cibernetice).

[29] Assessment report for BridgeforEU (Raport de evaluare pentru BridgeforEU) | Portalul Europa interoperabilă.

[30] Assessment report for Digital Waste Shipment Regulation (Raport de evaluare pentru Regulamentul privind sistemul digital pentru transferurile de deșeuri) | Portalul Europa interoperabilă.

[31] Declarația privind cooperarea suedezo-finlandeză.

și pe armonizarea reglementărilor comerciale, pentru a îmbunătăți accesul, eficiența și fiabilitatea pentru cetățeni și întreprinderi la nivel transfrontalier.

Interoperabilitatea stă la baza declarației, permițând servicii neîntrerupte, o securitate cibernetică mai solidă și o mai bună coordonare, promovând în același timp integrarea economică și inovarea. Inițiativa demonstrează că obiectivele comune, investițiile comune și standardele armonizate sunt esențiale pentru o cooperare digitală transfrontalieră de succes, oferind un model de bune practici cu relevanță transeuropeană pentru alte state membre ale UE.

Considerații pentru viitor

Evaluările interoperabilității s-au dovedit valoroase pentru integrarea interoperabilității transfrontaliere în noua legislație și în serviciile publice digitale încă de la început. Eficacitatea continuă se va baza pe raționalizarea proceselor și a orientărilor, pe integrarea priorităților emergente, cum ar fi IA, guvernanța datelor și securitatea cibernetică, precum și pe asigurarea unei aplicări coerente în toate statele membre și instituțiile UE.

La nivelul Comisiei, sunt în curs de elaborare orientări interne privind evaluările interoperabilității pentru achizițiile publice. Un instrument bazat pe IA, AI4DRPM, este explorat pentru a automatiza parțial fișele digitale și fișele financiare legislative și digitale, reducând volumul de muncă, menținând în același timp rolul lor în evaluarea implicațiilor digitale. Aceste măsuri vizează transformarea evaluărilor interoperabilității într-o piatră de temelie a unei mai bune reglementări și a punerii în aplicare a politicilor.

COOPERAREA DINTRE COMISIE ȘI ALTE PĂRȚI INTERESATE

În ultimul an, Comisia a consolidat cooperarea cu părțile interesate pentru a promova Regulamentul privind Europa interoperabilă. Statele membre participă prin intermediul Comitetului pentru Europa interoperabilă și al subgrupurilor sale, stabilind prioritățile și agenda, în timp ce coordonatorii în materie de interoperabilitate, experții și comunitățile de practică se asigură că experiența practică stă la baza politicilor și a instrumentelor. Colaborarea se extinde la țările candidate, la partenerii internaționali și la organismele de standardizare, reflectând natura interconectată a serviciilor publice digitale. Colaborarea în temeiul Regulamentului privind Europa interoperabilă și sub coordonarea Comitetului pentru Europa interoperabilă oferă țărilor în curs de aderare o oportunitate valoroasă de a se alinia din timp la standardele UE de guvernanță digitală, accelerând astfel integrarea treptată pe piața unică digitală a UE. Parteneriatele cu industria, mediul academic, societatea civilă și organizațiile internaționale au promovat soluții cu sursă deschisă, piețele GovTech și spațiile de testare în materie de reglementare, contribuind la alinierea eforturilor, la evitarea suprapunerilor și la crearea de sinergii transfrontaliere și transsectoriale.

CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Acest prim an de punere în aplicare a Regulamentului privind Europa interoperabilă a pus bazele unui sector public digital mai puternic și mai coerent în întreaga UE. Aceste realizări

arată că interoperabilitatea nu mai este o chestiune pur tehnică, ci un factor de sprijin strategic pentru suveranitatea și competitivitatea digitală a Europei. Etapele importante, cum ar fi instituirea structurilor de guvernanță, lansarea evaluărilor interoperabilității și adoptarea criteriilor pentru soluțiile etichetate, au demonstrat capacitatea UE de a acționa în mod colectiv. În anul următor putem preconiza:

- adoptarea de către comitet a primei Agende pentru Europa interoperabilă, care stabilește prioritățile pentru 2026 și pentru anii următori;
- primul lot de soluții pentru Europa interoperabilă aprobat de comitet și orientările pentru reutilizarea și partajarea de soluții;
- măsuri suplimentare de sprijin pentru statele membre și entitățile UE, inclusiv cursuri de formare, spații de testare în materie de reglementare, proiecte de sprijin și mecanisme de evaluare colegială;
- orientări și instrumente suplimentare actualizate pentru evaluările interoperabilității în vederea promovării simplificării.

Următoarele etape vor necesita angajament politic și investiții: intensificarea adoptării soluțiilor etichetate, integrarea interoperabilității în principalele inițiative de politică ale UE, cum ar fi Regulamentul privind datele[32], Regulamentul privind portalul digital unic[33] și Regulamentul IA[34], și consolidarea poziției de lider mondial a Europei prin alinierea la standardele internaționale. Comisia, împreună cu statele membre și cu partenerii, va continua să impulsioneze această agendă, asigurându-se că interoperabilitatea devine o piatră de temelie a unei Uniuni Europene mai digitale, mai favorabile incluziunii și mai reziliente.

[32] Regulamentul (UE) 2023/2854 - RO - EUR-Lex.

[33] Regulamentul (UE) 2018/1724 - RO - EUR-Lex.

[34] Regulamentul (UE) 2024/1689 - RO - EUR-Lex.